

Przew.: Proszę wezwać świadka Eugeniusza Niedojadło.

Eugeniusz Niedojadło, lat 28, buchalter, rzym. kat., wstosunku do oskarżonych obcy.

Przew.: Przypominam świadkowi o obowiązku prawdomówności (~~o tym, że~~) w myśl art. 107 kpk. Za fałszywe zeznania grozi kara do 5-ciu lat więzienia.-

Czy strony zgłaszają jakieś środki co do trybu przesłuchania świadka?

Prok. i obrona. Zwalniamy świadka od przysięgi.

Przew.: Świadek będzie zeznawał bez przysięgi. Czy świadek może zeznać co do oskarżonych jakieś fakty ?

Św.: Jeżeli chodzi o oskarżonych niema tu chyba na kawie oskarżonych takiego, z którym był się bliżej lub dalej nie zetknął. Sąd tacy z którymi zetknąłem się bezpośrednio i będę o nich dokładnie zeznał, resztę scharakteryzuję na

8-my dzień rozprawy.

końcu.

Przew.: Chodzi tu nie o charakterystykę tylko o to, co świadek z własnego doświadczenia może powiedzieć o oskarżonych, począwszy od osk. Liebehenschla.

Św.: Jeżeli chodzi o osk. Liebehenschla nic konkretnego nie mam o nim do powiedzenia, gdyż osobiście się z nim nie zetknąłem. Jeśli jednak Trybunał uważa to za ważne, seznam to co słyszałem od innych kolegów.

Przew.: Przedewszystkim chodzi o to, co świadek osobiście widział, ponieważ świadek powiedział, że zna wszystkich oskarżonych, więc może se chce mówić po kolei co o nich wie. Pierwszym oskarżonym jest Liebehenschel, obok niego siedzi oskarżona Mandel. Czy świadek może o niej coś powiedzieć.

Św.: Oskarżoną Mandel widziałem gdy konwojowała kolumnę więźniarek do pracy. Widziałem kilkakrotnie, jak była przy tym więźniarki. Nic więcej o niej nie wiem.

Z oskarżonym Aumeierem zetknąłem się w Oświęcimiu z końcem 1941 wzgl. 1942 r. Poraz pierwszy widziałem go w czasie przyjazdu transportu Żydów francuskich do Oświęcimia. Osk. Aumeier rozpędzał zebranych dokoła transportu więźniów, poczem wyciągnął rewolwer i oddał kilka strzałów w tłum więźniów. Nie wiem czy któryś z więźniów został zraniony czy nie, dość na tym, że więźniowie się rozpierszchli.

Przew.: Kiedy to było ?

Św.: W lecie 1942 r.

Przew.: Co do następnego osk. Möckla, czy świadek go rozpoznaje ? Osk. Möckel proszę powstać.

Św.: Owszem, często go widziałem, ale trudno mi o nim coś konkretnego powiedzieć ponieważ twarze oskarżonych zlewają się w tej chwili w jedną maskę zienawidzoną przez nas.

i która nas nienawidziła.

Przew.: Nie chodzi o to, tylko o konkretnych oskarżonych. Więc konkretnie świadek nic nie może powiedzieć co do osk. Mückla.

Św.: Nie.

Przew.: A tego oskarżonego Krausa? Osk. Kraus proszę powstać.

Św.: O tym oskarżonym też nic nie mogę powiedzieć.

Przew.: A co do oskarżonego Grabnera?

Św.: Oskarżonego Grabnera znam bardzo dobrze. W r. 1940. byłem jego pucybutem, że tak powiem. Poznałem go już w czerwcu 1940 r. będąc jego kalifaktorem. W pierwszej chwili zrobił na mnie nawet dodatnie wrażenie. Jednak to wrażenie zmieniło się, gdy zobaczyłem jego postępowanie w stosunku do więźniów. O jego okrucieństwie i nieludzkich metodach przekonałem się dokładnie już w 1940 r. podczas stójki zarządzonej przez komendę obozu, jaką następstwo ucieczki więźnia Wiejowskiego. Oskarżony Grabner przesłuchiwał wówczas więźniów, którzy pracowali z uciekinierem.

8-dzień rozp.

35/1

20

Jak wynika z oświadczenia moich kolegów, którzy byli przesłuchiwanymi, osk. Grabner bił nieludzko. Widziałem na własne oczy, jak z rozkazu Grabnera, jeden z więźniów, nie pamiętam jego nazwiska, otrzymał chłostę 125 batów. Z oskarżonym Grabnerem od tego czasu stykałem się codziennie i miałem już inne o nim wyobrażenie. Grabner był wszędzie tam, gdzie się krew lała.

Przew.: A osk. Kremer ?

Świadek : Osk. Kremera nie znałem, ponieważ w r. 1943. wyjechałem z transportem 250 więźniów do Berna.

Przew.: A osk. Münch ?

Świadek : Oskarżonego Müncha znam, ale nie konkretnego powiedzieć nie mogę.

Przew.: A osk. Muhfeldta ?

Świadek : Twarz dobrze mi znana i jego nazwisko, ja osobiście się z nim nie zetknąłem. Nazwisko jego było postrachem dla więźniów. Był on szefem krematorium.

Przew.: A osk. Kirschner ?

Świadek : Widziałem go, ale nie konkretnego powiedzieć nie mogę.

Przew.: A osk. Seufert ?

Świadek : Nie konkretnego powiedzieć nie mogę.

Przew.: A osk. Koch ?

Świadek : I o nim też nie konkretnego nie mogę powiedzieć.

Przew.: A Josten ?

Świadek : Jostena widziałem, jak brał udział w egzekucji więźniów przy wejściu do bramy obozowej. Dowodził on plutonem egzekucyjnym. Jeżeli chodzi o Jostena, to wiadomo mi, że był dowódcą ochrony przeciwlotniczej - wiadomo mi

8-my dzień rozp.

~~33/1~~ 35/2

MP/ZD

210

również , że Jostem nie nie zrobił dla więźniów, na wypadek ewentualnego nalotu obcych samolotów.

Przew.: : Następny Gehring ?

Świadek : Z Gehringen zetknąłem się w r. 1942. Poznałem go bliżej , gdy leżał chory na ischias, byłem jego posługującym , twarz jego wryła mi się w pamięć. Widziałem go jak z małym karabinkiem wieczór biegał obok bloku szpitalnego na blok 11. Nie wiem , co tam oskarżony robił, ale na drugi dzień rano wywożono z bloku całe fary trupów.

Przew.: Osk. Müller ?

Świadek : O nim nie konkretnego nie wiem.

Przew. : A osk. Plagge ?

Świadek : Osk. Plagge jest jednym z SS- mannów, od którego ja osobiście ucierpiełem i któremu poprzysiągłem zemstę. Zetknąłem się z nim 16 czerwca 1940 r.

Osk. Plagge był wówczas blockführerem i prowadził na terenie kwarantanny osławiony sport , który trwał 11 godzin dziennie. Plagge szczególnym sadyzmem odznaczał się w stosunku do więźniów. Dnia 16 czerwca zostałem przez niego pobity za to , że nie oddałem mu należnego honoru. W tę samą noc prowadził z nami sport, ponieważ nie nauczyliśmy się śpiewać niemieckiej piosenki.

Widziałem na placu ćwiczeń paru kolegów, którzy po kilku miesiącach wyszli z więzienia, a których twarze od promieni słonecznych zostały zniekształcone.

Po ćwiczeniach, jak na ironię w korytarzu postawiono kocioł z herbatą, ale zbliżyć się do niego nie było wolno. W nocy koledzy jednak wyważyli drzwi, aby się dostać do kotła, przyczem herbatę rozleli .

Wpadł osk. Plagge na salę z wyciągniętym rewolwerem

8-my dzień rozprawy.

35/3

~~33/3~~

MI/ZD

21

i zaczął nas terroryzować, poczym odbył z nami ćwiczenia "padnij, wstań" . Jeden z kolegów dostał pomieszenie zmysłów .

Przew.: A osk. Lorenz ?

Świadek : Osk. Lorenza, tak jak innych znam tylko z widzenia.

Przew.: Osk. Lätsch ?

Świadek : Nic konkretnego .

Przew.: Bogusch ?

Świadek : Widziałem go często w Schreibstube, wiem od innych więźniów, że ich bił.

Przew. : Osk. Götze .

Świadek: Twarz znana, nie jednak konkretnego nie wiem.

Przew.: A osk. Gehring ?

Świadek : Był Blockführerem i bił więźniów.

Przew.: Osk. Schröder ?

Świadek : Nic konkretnego.

Przew.: A osk. Brandl ?

Świadek : Jeżeli chodzi o kobiety, to tylko wiem o oskarżonej Mandel.

Przew.: A osk. Hofmann ?

Świadek : Nie przypominam go sobie.

Przew.: osk. ~~Käffner~~ Lechner ?

Świadek : Też go sobie nie przypominam .

Przew.: A osk. Kollmer ?

Świadek : Jest ni znany, był dowódcą 3 lub 4 kompanii.

Dalej , jeśli chodzi o Kollmera, to był on przy kilku komisjach, które z ramienia Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, amerykańskiego czy ^{które odwiedziły oboz} angielskiego Czerw. Krzyża , oraz kilkakrotnych wizyt Himmlera i Pohla, związanych z inspekcją obozu.

8-my dzień rozprawy

BS/J 212

36/1.

Kollmer jak również cały korpus oficerski oprowadzali tę delegację po obozie . Cały korpus oficerski, szczególnie zarząd obozu ukrywali wszelkie okropności przed obcymi komisjami . Gdy komisja obca ^{wchodziła} ~~grała~~ do obozu , grała orkiestra . Wszystko na pierwszy rzut oka wyglądało elegancko . Komisja była prowadzona na Musterblock , 15-ty , który był przyzwolcie urządzony , posiadał wszelkie urządzenia higieniczne , oraz utrzymywany był w największej czystości . Gdy komisja miała przyjść wyprowadzano przed świten więźniów z bloków , aby robili porządek . Komisje po zwiedzeniu tego bloku 15-tego wynosiły jak najlepsze wyobrażenie o obozie . Wśród osób oprowadzających komisje był zawsze Kollmer . Pamiętam go również z Monowic z r.1944 , kiedy był w Bunie , brał udział w egzekucji na dwóch więźniach , którzy próbowali uciec z obozu .

Przew.: Co świadek wie o osk.Nebbe ?

Sw.: Nie wiem o nim nic dokładnie .

Przew.: osk.Ludwig ?

Sw.: Był on Blockführerem . Pamiętam wypadek, gdy został złapany więzień uciekający przez druty . Więzień został postrzelony , a następnie dopadli do niego Blockführerzy , m.in. Ludwig . Kopał go i bił , a następnie położono mu stylisko od kilofa na gardła i tańczyli po nim . Tak zbitego przyniesiono później do obozu . Widziałem również Aumeiera , który kopał go , leżącego przed bramą obok orkiestry .

Przew.: Osk.Bülow ?

Sw.: Tylko nazwisko jest mi znane .

Przew.: Osk.Breitwieser ?

Sw.: Był szefem Efektenkammer, nic więcej nie mogę powiedzieć .

Przew.: osk.Medefind , Romeikat, Dinges , Weber i Jeschke , czy świadek może o nich coś powiedzieć ?

Sw.: Wiem , że byli SS-mani, lecz nic szczególnego nie mogę o

8-my dzień rozprawy .

BS/J. 213

36/2.

nich powiedzieć . Jedyne Dinges był lepszy od innych .

Przew.: Czy są jakieś pytania do świadka ?

Prok.Brandys: Czy wiadomo świadkowi , że osk.Aumeier brał udział w selekcji transportów przywożonych do gazu ?

Sw.: Tak, jest mi to wiadome , gdyż widziałem go osobiście .

Przew.: Czy są jeszcze jakieś pytania ?

Obr.Rappaport: Świadek wyraził , że znał Dingesa i że był lepszy od innych , to znaczy że można z nim było załatwić różne rzeczy i na czym polegało to załatwienie .

Sw.: Wiem od kolegów , którym przynosił listy od rodziny za pewną opłatą przynosił żywność , oraz dostarczał lekarstwa .

Obr.Rappaport: Świadek był długo w obozie , więc z pewnością wie , co czekało go za te przewinienia .

Sw.: Wiem o tym i mogę powiedzieć , że cywilom za kontakt z SS-manami groziła kara śmierci, SS-manom zaś najsurowsze kary .

Obr.Rappaport: Czy świadkowi wiadomo, że pewnego dnia wywieziono oficera w pace poza granice obozu , umożliwiając mu ucieczkę . Zrobił to jeden ze szoferów . Podobno wiedział o tym Dinges , lecz nie powiedział o tym nikomu .

Sw.: O tym nie wiem.

Przew.: Czy oskarżeni chcą zadać pytania świadkowi ?

Osk.Aumeier: Czy mogę zapytać świadka kiedy to miało być, że osk.Ludwig w mojej obecności znęcał się nad więźniem?

Sw.: Ja zeznałem, że osk.Ludwig sam skopał więźnia , a osk. Aumeier niezależnie od tego po przyniesieniu go zdo obozu przy bramie obok orkiestry skopał osobiście tego więźnia , mówiąc , że w ten sposób będzie karany każdy więzień , próbujący ucieczki. Dokładnie sobie to przypominam .

Osk.Aumeier: Czy mogę zapytać w jakim to było okresie ?

Sw.: w okresie letnim w r.1942 r.

8-my dzień procesu .

BS/J.

36/3

Osk.Aumeier : Kto był w tym okresie Blockführerem ?

Sw. : Nie mogę powiedzieć kto był Blockführerem , gdyż w działal-
ności tej brało udział cały szereg SS-manów .

Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów

8-ty dzień rozprawy

R/PK

37/1

Przew.: Czy oskarżone ma pytanie do świadka, czy wyjaśnienie ?

Oskarż. Mandel : Wyjaśnienia

Przewodn.: A oskarżony Kollmer ?

Oskarż. Kollmer : Pytania. Proszę o pozwolenie na zapytanie świadka który mówił, jeżeli dobrze zrozumiałem, że miałem oprowadzać po obozie komisję angielsko-amerykańską.

Św.: Tak jest.

Oskarż. Kollmer : Kiedy i gdzie to było ?

Św.: W roku 1942 przyjechała wówczas komisja, poinformował mnie o tym jeden z SS-mannów/ z Czerwonego Krzyża angielskiego, czy amerykańskiego. Oprowadzał ją cały korpus S.S., a także i Kollmer brał udział w tym oprowadzaniu.

Oskarż. Kollmer : Proszę o pozwolenie na złożenie oświadczenia, że nigdy takiej komisji nie przyjmowałem, nie posiadałem na to polecenia i nie mi o tej sprawie wiadomo.

Świadek zeznał, jakoby brał udział w egzekucjach przeprowadzonych w "Bunach". Proszę świadka, aby powiedział, kiedy ja byłem w Bunie.

Św.: Jesień 1944 r.

Osk. Kollmer : Czy świadek widział tam mnie przy egzekucji?

Św.: Tak jest.

Oskarż. Kollmer : Nie mam nic więcej do powiedzenia.

Przew.: Czy jeszcze któryś z oskarżonych ma pytanie do świadka ?

Oskarż. Ludwig : Proszę Wysokiego Trybunału o pozwolenie zapytanie świadka, kiedy to było, kiedy więźniń uciekł z obozu ?

Św.: Lato 1942 r.

Oskarż. Ludwig : Z jakiej drużyny roboczej ?

Św.: Z Bauhofu .

Oskarż. Ludwig : Mogę oświadczyć, że ani z drużynami roboczymi

